

Wymagania edukacyjne z matematyki
klasa IV technikum po Gimnazjum,
poziom podstawowy i rozszerzony (4x30h tygodniowo)

Obowiązują wymagania z zakresu podstawowego i rozszerzonego:

STEREOMETRIA	
stopień	Wiadomości i umiejętności
Dopuszczający	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w wielościanie proste prostopadłe, równoległe i skośne, • wskazuje w wielościanie rzut prostokątny danego odcinka na daną płaszczyznę, • określa liczby ścian, wierzchołków i krawędzi wielościanu, • wskazuje elementy charakterystyczne wielościanu (np. wierzchołek ostrosłupa), • oblicza pola powierzchni bocznej i całkowitej graniastosłupa i ostrosłupa prostego, • rysuje siatkę wielościanu na podstawie jej fragmentu, • oblicza długości przekątnych graniastosłupa prostego, • oblicza objętości graniastosłupa i ostrosłupa prawidłowego, • rozwiązuje typowe zadania dotyczące kąta między prostą a płaszczyzną, • stosuje w prostych sytuacjach funkcje trygonometryczne do obliczania pola powierzchni i objętości wielościanu, • wskazuje przekroje wielościanu i bryły obrotowej, • oblicza w prostych sytuacjach pole powierzchni i objętość bryły obrotowej, • stosuje w prostych sytuacjach funkcje trygonometryczne do obliczania pola, powierzchni i objętości bryły obrotowej.
Dostateczny	<p>Dodatkowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje kąt między przekątną graniastosłupa a płaszczyzną jego podstawy, • wskazuje kąty między odcinkami w ostrosłupie a płaszczyzną jego podstawy, • wskazuje kąt między sąsiednimi ścianami wielościanu, • wyznacza skalę podobieństwa brył podobnych, • wskazuje elementy charakterystyczne bryły obrotowej (np. kąt rozwarcia stożka).
Dobry	<p>Dodatkowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje i przekształca wzory na pola powierzchni i objętości wielościanów • oblicza pola przekrojów wielościanu, • oblicza miarę kąta dwuściennego między ścianami wielościanu oraz między ścianą wielościanu a jego przekrojem, • przeprowadza wnioski dotyczące położenia prostych w przestrzeni, • stosuje w bardziej złożonych sytuacjach funkcje trygonometryczne i twierdzenia planimetrii do obliczenia pola powierzchni i objętości wielościanu, • stosuje w bardziej złożonych sytuacjach funkcje trygonometryczne i twierdzenia planimetrii, do obliczenia pola powierzchni i objętości bryły obrotowej.
Bardzo dobry	<p>Dodatkowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza pola powierzchni i objętości brył wpisanych w kulę i opisanych na kuli, • oblicza pola powierzchni i objętości brył wpisanych w walec i opisanych na walcu, • oblicza pola powierzchni i objętości brył wpisanych w stożek i opisanych na stożku, • wykorzystuje podobieństwo brył w rozwiązaniach zadań.
Celujący	<p>Dodatkowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania o znacznym stopniu trudności dotyczące stereometrii, • przeprowadza dowody twierdzeń dotyczących związków miarowych w wielościanach i bryłach obrotowych.

RACHUNEK RÓŻNICZKOWY	
stopień	Wiadomości i umiejętności
Dopuszczający	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza granice funkcji w punkcie, korzystając z twierdzeń o granicach (proste przypadki), • oblicza granice jednostronne funkcji w punkcie (proste przypadki), • oblicza granice niewłaściwe jednostronne w punkcie i granice w punkcie (proste przypadki), • oblicza granice funkcji w nieskończoności (proste przypadki), • wyznacza równania asymptot pionowych i poziomych wykresu funkcji (proste przypadki), • oblicza pochodną funkcji w punkcie, korzystając z definicji (proste przypadki), • korzysta ze wzorów $(c)' = 0$, $(x)' = 1$, $(x^2)' = 2x$ oraz $(x^3)' = 3x^2$ do wyznaczenia funkcji pochodnej oraz wartości pochodnej w punkcie, • korzysta, w prostych przypadkach, z własności pochodnej do wyznaczenia przedziałów monotoniczności funkcji, • podaje ekstremum funkcji, korzystając z jej wykresu, wyznacza ekstrema funkcji stosując warunek konieczny istnienia ekstremum, • uzasadnia, że dana funkcja nie ma ekstremum (proste przypadki).
Dostateczny	<p>Dodatkowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia w prostych przypadkach, że funkcja nie ma granicy w punkcie, • sprawdza ciągłość nieskomplikowanych funkcji w punkcie, • stosuje interpretację geometryczną pochodnej funkcji w punkcie do wyznaczenia, współczynnika kierunkowego stycznej do wykresu funkcji w punkcie i oblicza kąt, jaki ta styczna tworzy z osią OX (proste przypadki), • stosuje pochodną do wyznaczenia prędkości oraz przyspieszenia poruszających się ciał (proste przypadki), • wyznacza najmniejszą i największą wartość funkcji w przedziale domkniętym i stosuje do rozwiązywania prostych zadań, • zna i stosuje schemat badania własności funkcji, • szkicuje wykres funkcji na podstawie jej własności (proste przypadki).
Dobry	<p>Dodatkowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, także na odstawie wykresu, że funkcja nie ma granicy w punkcie, • uzasadnia, że dana liczba jest granicą funkcji w punkcie, • oblicza granicę funkcji w punkcie, • oblicza granice funkcji w punkcie, stosując własności granic funkcji sinus i cosinus w punkcie, • oblicza granice w punkcie, także niewłaściwe, • stosuje twierdzenie o związku między wartościami granic jednostronnych w punkcie a granicą funkcji w punkcie, • oblicza granice funkcji w nieskończoności, • wyznacza równania asymptot pionowych i poziomych wykresu funkcji, • sprawdza ciągłość funkcji, • wyznacza wartości parametrów, dla których funkcja jest ciągła w danym punkcie lub zbiorze, • oblicza pochodną funkcji w punkcie, • uzasadnia istnienie pochodnej w punkcie, • korzysta ze wzorów $(x^n)' = nx^{n-1}$ dla $n \in \mathbb{C} \setminus \{0\}$ i $x \neq 0$ oraz $(\sqrt{x})' = \frac{1}{2\sqrt{x}}$ dla $x \geq 0$ do wyznaczenia funkcji pochodnej oraz wartości pochodnej w punkcie, • wyznacza ekstrema funkcji stosując warunek konieczny i wystarczający istnienia ekstremum, • uzasadnia, że funkcja nie ma ekstremum.

Bardzo dobry	<p>Dodatkowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje twierdzenie o przyjmowaniu wartości pośrednich oraz twierdzenie Weierstrassa, • stosuje interpretację geometryczną pochodnej funkcji w punkcie do wyznaczenia współczynnika kierunkowego stycznej do wykresu funkcji w punkcie i oblicza kąt, jaki ta styczna tworzy z osią OX, • wyprowadza wzory na pochodną sumy i różnicy funkcji, • uzasadnia monotoniczność funkcji w danym zbiorze, • wyznacza wartości parametrów tak, aby funkcja była monotoniczna, • wyznacza najmniejszą i największą wartość funkcji w przedziale domkniętym i stosuje do rozwiązywania trudniejszych zadań w tym optymalizacyjnych, • wyznacza przedziały monotoniczności funkcji, bada własności funkcji i szkicuje jej wykres.
Celujący	<p>Dodatkowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyprowadza wzory na pochodną iloczynu i ilorazu funkcji • rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności dotyczące rachunku różniczkowego
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI Z MATEMATYKI Z DZIAŁÓW W KLASACH I-III	
Wiadomości i umiejętności	<p>Program nauczania matematyki w klasie IV technikum poświęcony jest na powtórzenie wiadomości dotyczących wszystkich działów matematyki obowiązujących w klasach I-III. Obowiązują wymagania z zakresu podstawowego klasy I, II i III.</p>